

kaj ĉar la filmo iomete ŝrumpas, sur ĉiu flanko laŭ alia direkto; la papero dividiĝas mem — sen danĝero, ke ĝi difektiĝos. La posta procedo estas jam la sama. La diferenco estas, ke la nova metodo la dokumenton konservas kaj samtempe plifirmigas, tiel ke la antaŭa lanugaĵo estas nun pli firma ol ŝtalo. Antaŭe tute ne estis ebla dividi delikatan paperon t.n. biblian. Laŭ maniero de Ladislav Sedlecký oni povas fendi same paperon historian, kiel nuntempan, fortan, aŭ malfortan, sanan kaj putrantan. KREDU MIN Aŭ NE: mi vidis tie eĉ mirindan disfendon de delikatega cigareda papero.

Kun fido kaj sen timo ni povas nun rigardi kadukiĝintajn librojn, kun akra malbonodoro de kadukaĵo. Tute certe revenos al denova vivo la praantikva verko pri agado de Tomaso de Kempis, kuŝanta ĉe mano de Sedlecký, ankaŭ la endanĝerigita korespondaĵo de ĉeĥa verkistino Bozena Nemcová aŭ la eriĝanta letero de la poeto Karel Hynek Mácha. Pluvivos ankaŭ raraj gazetnumeroj.

Ladislav Sedlecký estas patro de kelkaj inventoj. Sian metodon pri savo de karbiĝintaj manuskriptoj li dediĉis al sia instituto kaj li atendas, kiam la ministerio de kulturo kaj instruado akceptos lian patenton.

Laborkondiĉoj de Sedlecký ne estas ĝuste idealaj. Kaserolo, peniko, kuirilo, lampo, kiu ja malutilas liajn okulojn, jen estas preskaŭ ĉio. Por havi la nepre bezonatan akvon li devas ĉiam migri en la koridoron. Kaj anstataŭ pri Vesuvo kaj pri Pompei, li sonĝas prefere kuraĝan sonĝon pri sesdek kvadrataj metroj da spaco por laboratorio, kiujn promesis al li pasintjare ministro de instruado.

Ĉu iaj trorapidaj konkludoj? Li ja ne konas la konsiston de la papirusoj de Herculaneum kaj li ne asertas, ke lia mirakla eliksiro helpas kontraŭ ĉiuj malsanoj. Sed eĉ se li ne posedas ŝlosilon al tiu ĉi mistero, li kapablas multegon. Liaj manoj ja donas senmortecon al vortoj de kronikistoj, pensuloj kaj poetoj!

Ŝajnas, ke la modesta laborejo en Klementinum estas pli honorata en eksterlando ol hejme. Skribas la Biblioteko de eksterlanda literaturo en Moskva kaj pola Biblioteko de Ossolinski, el Budapest alvenis peto, ke hungara laborantino povu lerni ĉe niaj konservistoj. Bedaŭrinde tamen oni eĉ pensi ne povas pri gastoj. La provizora ekipo ne sufiĉas eĉ por la tripersona laborantaro. Oni mendis jam masonistojn kaj kun ili la laborantoj atendas disponigon de taŭga ĉambro. „Kiam fine ni povos ĝuste labori?” ili plendas en sia laborejo kaj timas pri la amasoj da endanĝerigitaj manuskriptoj en sciencaj bibliotekoj. „Eĉ dum tricent jaroj ni ne estos pretaj pri li, se ni laboros laŭ tiu ĉi rapideco.” Oni ne miru pri ilia aflikto! Ili konas la valoron de siaj raraj konfidatoj kaj la amplekson de la minacanta danĝero de detruo.

Laŭ „Literární noviny”, Praha, tradukis O. Ginz.

LA ĈARTO DE LA NOVA TERO.

Ni sugestas, ke se ni ne juste traktas la teron ni ne povas vivi korpe; se ni ne juste traktas niajn proksimulojn ni ne povas vivi socie; kaj se ni ne traktas la „superan memon” juste ni ne povas vivi plene kiel individuoj.

Ni kredas, ke devas disvolviĝi pli ampleksa kompreno pri la vera interrilato inter ĉiuj vivoformoj, kun la celo atingi naturan ekvilibron inter mineraloj, vegetaĵoj, bestoj kaj homoj, ĉar la homo dependas ĉefe de la teraj vegetaĵoj por sin nutri kaj vesti. Por akiri nutraĵon, vestaĵon kaj ŝirmon sur ĉi tiu planedo, ni devas varti la teron kaj, aparte, ne malhelpi senmotive la naturan akvocirkuladon, ĉar tia malhelpo jam kaŭzis grandan grundoperdon de sur la tuta terglobo; kaj ni devas pro la justeco redoni al la tero la forĵetaĵon de ĉio kion ni prenas de la tero.

Ni sugestas, ke la akvo devas esti baza konsideraĵo en ĉiuj niaj naciaj kaj tutmondaj forstaj programoj; al fluoj kaj riveroj oni devas redoni la naturan movon; inundojn kaj senakvaĵon oni devas forigi. Arbaroj kaj arbejoj intime rilatas kun biologia, socia kaj spirita bonstato.

La minimuma arbokovro por sekureco estas triono de la tuta tersurfaco. Ĉiu akvokapta regiono devus havi almenaŭ ĉi tiun proporcion de arbokovro, konsistanta el miksitaj specoj, inkluzive de larĝfoliaj arboj; unuspeca kulturo de kia ajn formo malutilas al la tero.

Ni kredas al la tradicia idealo, ke niaj kampoj devus esti „kampoj en arbaroj”, kiu signifas pejzaĝan kultivadon de ĉiu valo kaj ebena, kun arbaroj en altaj lokoj, ŝirmaj zonoj, fruktarbejoj el miksitaj specoj kaj heĝaj arboj ĉie.

**
*

La Konsilantaro de la Homoj de la Arboj bonvenigus kiel Fratulojn ĉiujn, kiuj simpatias kun la regeneraj celoj de la Societo, kaj kiuj deziras kunlabori kun ili por restarigi la necesan arbokovron.

Oni petas, ke Esperantistoj traduku la ĉi-supran ĉarton en la proprajn lingvojn (krom la anglan kaj francan lingvojn) kaj afable sendu la tradukaĵojn al ni.

El la anglalingva revuo „*Trees and Life*”, kies redaktoro estas Richard St. Barbe Baker. Administra oficejo: Aldridge Press Ltd., 27 Chancery Lane, LONDON W.C. 2.

Publikigitajn tradukojn oni sendu al s-ro J. W. Leslie, sekretario de Brita Esperantista Asocio, 140 Holland Park Avenue, London, W. 11.